

Afgørelser – Reg. nr.: 02375.04

Fredningen vedrører: Giber Å, Fulden

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

05-10-1957, 18-09-1959

Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET>

U d s k r i f t

a f

forhandlingsprotokollen for
Naturfredningsnævnet for Aarhus amt

År 1957 den 5. oktober kl. 10 afsagde Naturfredningsnævnet for Aarhus amt i

sag nr. 9/1957

om fredning i Fulden

k e n d e l s e:

Den 20. december 1955 godkendte Overfredningsnævnet i medfør af § 31 i lov nr. 140 af 7. maj 1937 om naturfredning som ændret ved lov nr. 129 af 13. april 1938 og lov nr. 339 af 25. juni 1940 en af Aarhusegnens Fredningsplanudvalg, som er nedsat af Statsministeriet den 5. marts 1954, udarbejdet samlet naturfredningsplan for Aarhusegnens sydlige del.

Herom indeholdt Statstidende for den 14. december 1956 og den 13. marts 1957 bekendtgørelser med nærmere beskrivelser af de af planen omfattede arealers beliggenhed.

Den 6. december 1956 tinglystes planen for så vidt angår de i Beder-Malling kommune liggende områder.

På matr. nr. 6 a tinglystes der den 12. marts 1957 en tillægsbestemmelse.

Omkring midt i august måned 1956 aftalte gas- og vandmester K. P. Olsen, der bor Aldersrovej nr. 31 i Aarhus, med ejeren af ovennævnte lod af matr. nr. 6 a Fulden et køb af en byggegrund på 4500 kvadrat-alen. Den 31. januar 1957 søgte han om Overfredningsnævnets tilladelse til beplantning og bebyggelse af grunden, men i skrivelse af 13. juni 1957 (Ofn 907^A) nægtede Overfredningsnævnet at tillade det ansøgte, hvorefter den beslutning, nævnets formand allerede den 21. februar 1957 havde taget om rejsning af fredningssag, blev fremmet og møde afholdt først den 20. juli 1957 til besigtigelse af områderne og

derefter den 13. september 1957 til sagens afgørelse. Samme dag blev sagen optaget til kendelse og de mødte gjort bekendt med tidspunktet for afsigelse af kendelse og med ankereglerne.

Fredningsnævnet finder, at hele landskabet i dalen på begge sider af Giber aa lige fra skovene ved Wilhelmsborg og ud gennem skovene ved Moesgaard til havet udgør et samlet område, som dels på grund af dets overordentlige skønhed i den tilstand, hvori det nu henligger, har væsentlig betydning for almenheden dels på grund af dets geologiske ejendommelighed af naturvidenskabelige og undervisningsmæssige hensyn bør bevares uændret.

Nævnet finder endvidere, at området allerede nu i en vis udstrækning står i fare for at blive bebygget og beplantet på en sådan måde, at dets karakter på uoprettelig vis ændres.

Og endelig finder nævnet, at hensynet til almenheden - herunder ikke blot beboerne af Aarhus og denne bys forstæder, men beboerne af den hele landsdel og alle, der søger rekreation ved at færdes ude i den østjyske natur - og de videnskabelige og undervisningsmæssige hensyn er så betydelige, at selv ret store byrder for det offentlige kan forsvares.

Som følge heraf har nævnet i medfør af lovens § 1, 1. stykke, jfr. § 13, 1. og 2. stykke, efter at have iagttaget reglerne i lovens §§ 10 og 11 besluttet at frede ådalen og dens allernærmeste omgivelser i følgende omfang og mod nedennævnte erstatning.

Det bemærkes herved, at der kun fra ovennævnte parcelkøbers side er protesteret udtrykkeligt mod selve fredningen, medens der fra ejernes side kun er fremkommet krav om erstatning for den adgang, der mistes, til at bebygge arealerne til eget eller andres brug; fra panthavernes side er ingen protest modtaget eller noget krav fremsat, skønt de har været indkaldt til mødet den 13. september 1957.

Det fredede område består dels af den sydligste del af matr. nr. 9 a begrænset af en indhegnet markvej mod nord og Giber aa mod

syd, dels af de mellem den offentlige bivej nr. 4 mod syd og 300 m-grænsen fra skov mod nord liggende lodder matr. nr. 10 a, 11 a, 6 a, samt 8 c og dels af den op til samme bivej grænsende del af den syd for vejen liggende lod af matr. nr. 6 a fra vejen og op til kanten af det højeste af skråningen i hele loddens bredde, alt således som vist på vedhæftede rids.

Ved fastsættelsen af grænserne for de områder, der fredes, tages hensyn til, at de nord for det fredede liggende arealer allerede er sikret bevaret uændret i samme tilstand som det nu fredede, nemlig ved bestemmelserne i naturfredningsloven af 1937 § 25, 2. stykke, og til, at det øst for det fredede liggende areal matr. nr. 13 d samtidig med nærværende kendelse gennem en overenskomst mellem ejeren FDF's kreds og fredningsnævnet sikres mod yderligere bebyggelse eller anden ændring, samt til, at de endnu længere mod øst beliggende strækninger, der efter deres beliggenhed ikke skønnes at kunne bebygges i større udstrækning end allerede sket, også efter nærværende kendelses ikrafttræden forbliver undergivet den i lovens § 31 omhandlede midlertidige indskrænkning, idet fredningsplanen i det hele taget forbliver gældende for alle de arealer uden undtagelse i hele ejerlavet, der ikke fredes endeligt ved denne kendelse.

Selve fredningen går ud på følgende:

Arealerne fredes således, at tilstanden på dem ikke må forandres, og de må fremtidig lige som hidtil kun anvendes til landbrug.

Det er navnlig ikke tilladt at opføre bygninger af nogen som helst art, derunder heller ikke boder, skure, drivhuse, garager eller andre indretninger, der kan mispryde.

Det er derhos ikke tilladt uden fredningsnævnets i hvert enkelt tilfælde forud indhentede skriftlige tilladelse at anbringe master til luftledninger, at beplante arealerne ud over, hvad der hører til vedligeholdelse af den nuværende beplantning, at fjerne den

nuværende beplantning af træer, buske eller levende hegn helt eller delvis ud over, hvad der hører til en normal udtynding, at afgrave eller påfylde det naturlige jordsmon eller at henkaste affald på dette, at opfylde eller regulere vandløb eller benytte disses bredder til henkastning af affald ud over, hvad der som affald eller fyld hidrører fra den pligtmæssige oprensning af Giber aa, jfr. vandløbslovens § 5, 1. stykke, og § 36, 2. stykke.

Hegn langs offentlig vej må ikke være over 1,1 meter høje, og tætte hegn så som for eksempel plankeværker må ikke opføres uden fredningsnævnets forud indhentede tilladelse.

Disse servitutbestemmelser tinglyses på de fredede ejendomme med fortrin frem for pantegæld og med Naturfredningsnævnet for Aarhus amt som påtaleberettiget.

Den ved nærværende kendelse skete fredning giver ikke almenheden nogen ret til færdsel over det fredede.

Ved fastsættelsen af den erstatning, der ifølge lovens § 14 tilkommer de pågældende landbrugsejendommens ejere for det tab, der ved pålæggelsen af rådighedsindskrænkningen med hensyn til de fredede arealer tilføjes dem, tages der blandt andet hensyn til, at der kun, for så vidt angår de umiddelbart op til den offentlige vej stødende arealer og disse kun i en vis afstand fra vejen, har været en nogenlunde nærliggende udsigt til frasalg af byggegrunde og til at opnå den ifølge bygnings- og sundhedslovgivningen fornødne tilladelse til bebyggelse, medens der ikke iøvrigt kan regnes med nogen udsigt til en ændret form for udnyttelse af arealerne, der i sig selv ikke er af større værdi end lignende eng- og græsningsstrækninger i al almindelighed. Endvidere tages der hensyn til, at arealerne ikke har kunnet påregnes solgt alle straks på tidspunktet for erstatningssummernes udbetaling eller forrentning, men først efterhånden i løbet af en kortere eller længere årrække og ikke med

sikkerhed alle har kunnet påregnes solgt mod kontant betaling eller helt uden omkostninger for ejerne eller ulemper for landbrugsejendommens drift. Endelig tages der hensyn til fredningshæftelsens betydning for landbrugsejendommens brugsværdi som landbrug og dens værdi i handel og vandel og for dens ansættelse til ejendomsbeskatning og formuebeskatning.

Gårdejerne Aage Nielsen (matr. nr. 9 a), Marius Hansen (matr. nr. 10 a og 11 a), Hans Sørensen (matr. nr. 6 a) og Johannes Kjær Hansen (matr. nr. 8 c) har alle fire krævet erstatning for en eventuel fredning, og parcelkøberen, ovennævnte gas- og vandmester K. P. Olsen har modsat sig fredning og subsidiært krævet en erstatning på 5.210 kr., nemlig købesum for 4.500 kvadratalen à 1 kr. 4.500 kr., og udgifter til dræning 580 kr., til ansøgning om udstykningsapprobation 80 kr. og ingeniørbistand 50 kr. og derhos forbeholdt sig erstatning for tab ved, at parcellen ikke kan anvendes som forudsat.

Gårdejerne har ikke krævet noget bestemt beløb i erstatning, men har tilbudt et forlig gående ud på, at Nielsen får 6.000 kr., Hansen 30.000 kr., Sørensen 25.000 kr. og Kjær Hansen 3.000 kr., ialt 64.000 kr.

Under hensyn til de nævnte omstændigheder og til det iøvrigt foreliggende findes erstatningerne rent skønsmæssigt at burde fastsættes til følgende beløb, der udbetales ejerne:

Gårdejer Aage Nielsen	600,00 kr.
Gårdejer Marius Hansen	4.000,00 kr.
Gårdejer Hans Sørensen	4.500,00 kr.
Gårdejer Kjær Hansen	<u>1.000,00 kr.</u>
	<u>10.100,00 kr.</u>

For gårdejer Sørensens vedkommende omfatter erstatningen det til parcelkøberen solgte areal, om hvis anvendelse til byggegrund der herefter ikke mere er tale.

For parcelkøberen, gas- og vandmester K. P. Olsens eget vedkom-

mende fastsættes erstatningen til en rimelig godtgørelse af hans for-gæves udgifter til dræning, til ansøgning om den ikke meddelte udstyk-ningsapprobation og til ingeniørbistand ved projektering af bebyggelse samt til sagførerbistand og en rimelig godtgørelse for ulemper ved byg-geriets standsning, hvilke godtgørelser under eet kan fastsættes til ialt 800 kr.

Det bemærkes herved, at Olsen anser forudsætningerne for købet for bristede ved fredningen, således at arealet forbliver under land-brugsejendommen og købesummen tilbagebetales Olsen af sælgeren.

Da beboerne i Aarhus og denne bys forstæder findes at have den overvejende fordel af fredningen, og da det iøvrigt findes passende, pålægges det Aarhus købstads kommune at udrede en femtedel af de sam-lede erstatninger.

Resten udredes med halvdelen af Statskassen og halvdelen af amts-fonden.

Nærværende kendelse, der kan ankes til Overfredningsnævnet i fire uger fra dens afsigelse henholdsvis dens forkyndelse, skal, hvad enten den ankes eller ikke, forelægges for Overfredningsnævnet i henhold til bestemmelsen i lovens § 19, 3. stykke, forinden dens bestemmelser i-værksættes.

T h i b e s t e m m e s:

De under ejendommene matr. nr. 9 a, 10 a, 11 a, 6 a og 8 c Ful-den by Beder sogn hørende, på vedhæftede rids viste områder fredes i det ovenfor nærmere fastsatte omfang.

Der tillægges gårdejer Aage Nielsen 600 kr., gårdejer Marius Han-sen 4.000 kr., gårdejer Hans Sørensen 4.500 kr., gårdejer Johannes Kjar Hansen 1.000 kr. og gas- og vandmester K. P. Olsen 800 kr. i er-statning, hvoraf en femtedel udredes af Aarhus købstads kommune, me-dens resten udredes med halvdelen af Statskassen og halvdelen af amts-fonden for Aarhus Amt, og som forrentes med 5 pct. årlig fra den 5.

oktober 1957, indtil betaling sker.

Bonnevie

Georg Waage

H. Holgersen

Udskriftens rigtighed bekræftes,
Naturfredningsnævnet for Aarhus amt,
Aarhus, den 5. oktober 1957.

P. N. V.

Bonnevie
Bonnevie

FREDNINGSNÆVNET >

Justitministeriets genpartspapir. Til skifter, skodeselsbreve, kvitteringer til udskudte og andre påtegninger m. m. (vedr. fast ejendom).

... m. ejerlav, sogn: 15 d Fulden Stempel: kr. øre
(i København kvarter) by, Beder
eller (i de sønderjydske ladhø- Bogn Stempelfri
dele) bd. og bl. i tingbogen,
art. nr., ejerlav, sogn.

REG. NR. 3170
Købers
Kreditors } bopæl:
Akt: Skab 6 nr. 27
(udfyldes af dommarkontoret)

Gade og hus nr.:

28. SEP. 59*

8128

Anmelder:

Naturfredningsnævnet
for Århus Amt.

S e r v i t u t e r k l æ r i n g .

Efter at naturfredningsnævnet i Aarhus amt ved kendelse af 5. oktober 1957 har fredet nogle arealer langs Giber å i Fulden by tiltræder undertegnede kredsbestyrelse for Frivilligt Drenges Forbunds 5. kreds (Sct. Lucas sogn) at følgende fredningsbestemmelser tinglyses som servitutstiftende på kredsens ejendom matr. nr. 13 d Fulden by, Beder sogn.

Ejendommen fredes således, at tilstanden på den ikke må forandres.

Det er navnlig ikke tilladt at opføre bygninger af nogen som helst art, derunder heller ikke boder, skure, drivhuse, garager eller andre indretninger, der kan mispønde.

Ved genopførelse, ombygning eller udvidelse af eksisterende bygninger skal nævnets godkendelse forinden indhentes, såvel med hensyn til bygge måde som med hensyn til placering.

Det er derhos ikke tilladt uden fredningsnævnets i hvert enkelt tilfælde forud indhentede skriftlige tilladelse at anbringe master til luftledninger, at beplante arealet ud over, hvad der hører til vedligeholdelse af den nuværende beplantning, at fjerne den nuværende beplantning af træer, buske eller levende hegn helt eller delvis ud over, hvad der hører til en normal udtynding- dog bortset fra nåletræsbeplantningen- at afgrave eller påfylde det naturlige jordsmon eller at henkaste affald på dette, at opfylde eller regulere vandløb eller benytte disses bredder til henkastning af affald ud over, hvad der som affald eller fyld hidrører fra den pligtsmessige oprensning af Giber å, jfr. vandløbslovens § 5, 1. stykke, og § 36, 2. stykke.

Hegn langs offentlig vej må ikke være over 1,1 meter høje, og tætte hegn så som for eksempel plankeværker må ikke opføres uden fredningsnævnets forud indhentede tilladelse.

Disse servitutbestemmelser tinglyses på ejendommen med fortrin frem

Bestillings-
formular

D

for pantegæld og med Naturfredningsnævnet for Aarhus amt som på-
taleberettiget.

Aarhus, den 22. november 1957.

Bestyrelsen for F. D. F. Aarhus 5. (St. Lukas Sogn):

A. C. A. Olsen H. Pedersen Aage Andersen

H. Grauenkjær Vagn Orthmann A. Thun Rasmussen

Paul Børge Nielsen

Foranstående overenskomst med Naturfredningsnævnet (for 20)

Århus Amt begæres herved tinglyst på ejendommen matr. nr. 313

d Fulden by Beder sogn.

Udskrift af forhandlingsprotokollen for FDF og afskrift

af foreningens vedtægter vedlægges til forevisning ved ting-
lysning.

Naturfredningsnævnet for Aarhus Amt, Odde og Sø

Århus, den 18. september 1959

Bonnevie

den 28. SEPTEMBER 1959

Lyst Tingbog: Bd. 13d

Akt: Skab

Genpartens rigtighed bekræftes.

Dokumentkontoret i Odde

[Handwritten signature]

Matrikelkort i 1:4000

Ejendom Fulden og Seldrup Byer

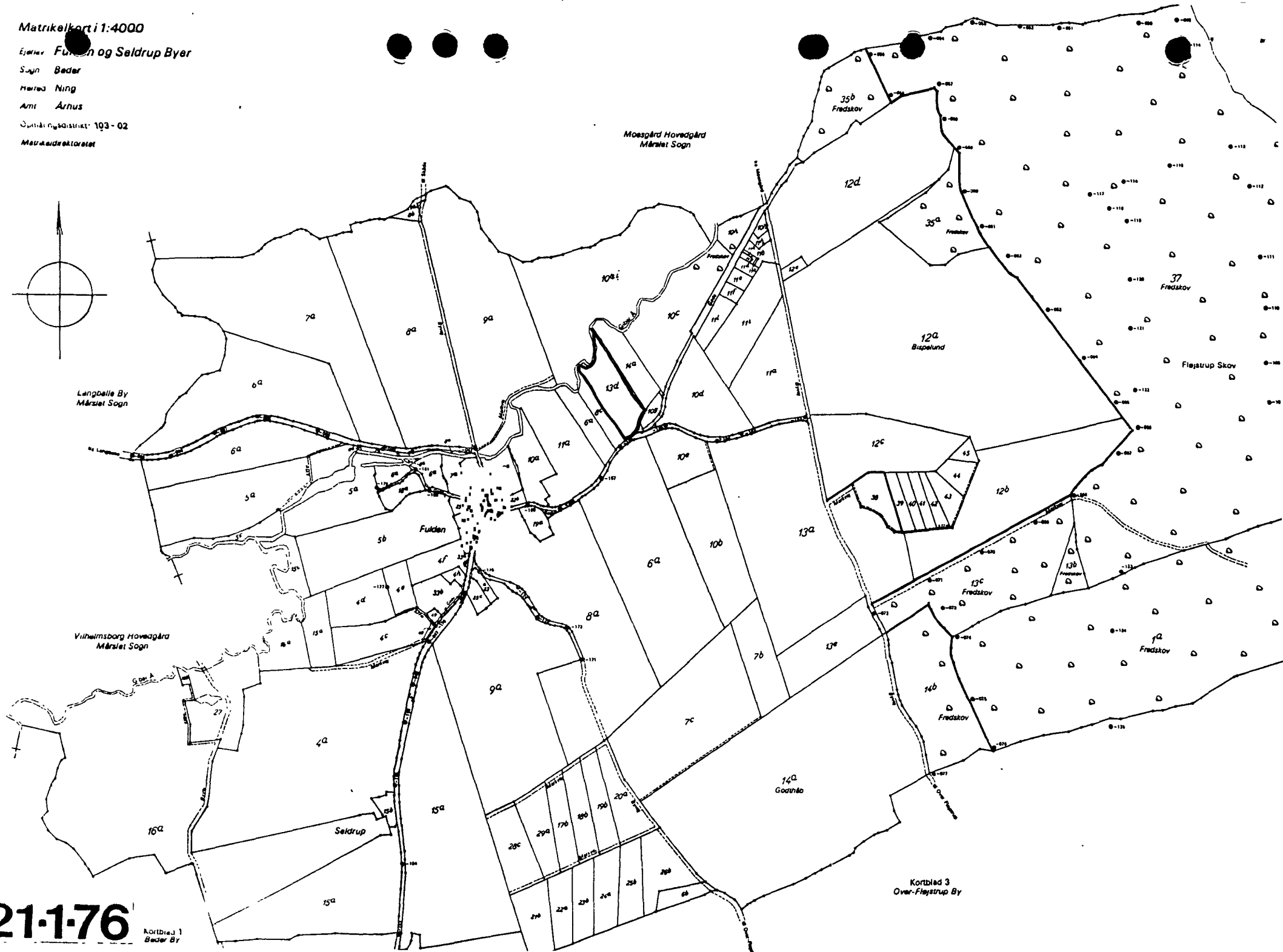
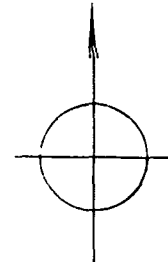
Sogn Bøder

Mærked Ning

Ami Arhus

Opmålingsdistrikt 103-02

Matrikelkøretet

21-1-76

Nortblad 1
Bøder By

Kortblad 3
Over-Flejstrup By

KORT>

At denne kort-genpart er nøjagtig genpart af det originale kort vedrørende ejendommen(e)

Terræn af Fulden og Seldrup byer, Beder sogn, Marhus d. 5-10 1957

Landminderets genpartskartieret, TII kort.

Skab

Akt: Skab nr.
(udfyldes af dommerkontoret)

REG. NR. 2375A.

Terræn ved Giber aa
fredet ved kendelse af 5-10-1957
Det fredede areal er vist med skravering
Fulden og Seldrup byer, Beder sogn.
Udfærdiget efter opmåling d. 4-10-1957.

Ekhard
landinspektør

1:1000

REG. NR. 02375.040

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 02375.04

Dispensationer i perioden: 14-06-2001

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

14/06-01

Århus Kommune
Miljøkontoret
Silkeborgvej 260
8230 Åbyhøj

Vedr. j.nr. 43/2001 - ansøgning om tilladelse til etablering af pumpestation på ejendommen matr.nr. 6 a Fulden by, Beder, beliggende Fulden Byvej 13, 8330 Beders - (Deres j.nr. 06.01.03.83.P20/0010-00/0009)

Århus Kommune har ansøgt Fredningsnævnet om tilladelse til etablering af en pumpestation i Fulden på ovennævnte ejendom.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 23. november 1979 om fredning af arealer omkring Fulden.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 16. maj 2001.

På mødet foreviste De den påtænkte placering af pumpestationen og oplyste, at denne alene vil være synlig som to dæksler med en diameter på henholdsvis 1,5 meter og 2,5 meter. Højden over jordens overflade vil være ca. 10 cm. De to dæksler vil skulle serviceres én gang om ugen, og kommunen er nu indforstået med at dækslerne farves sorte.

På mødet anførte ejeren af ejendommen, at han af hensyn til indsynet fra vejen samt af driftsmæssige hensyn ønsker pumpestationen rykket længere mod vest, således at den placeres ca. 15 - 20 meter længere inde ad markvejen på sydsiden af det på stedet værende hegn.

Århus Amt, Natur og Miljø var under besigtigelsen enig i, at den oprindelige placering ligger lige i synsfeltet fra vejen og at pumpestationen derfor med fordel kan flyttes længere hen ad markvejen.

Danmarks Naturfredningsforening havde ikke indvendinger mod nogen af placeringerne.

Der var efter drøftelse af sagen enighed om placering af pumpestationen, således som det fremgår af vedlagte luftfoto.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Når henses til at pumpestationen nu placeres således, at den alene vil være begrænset

adsn 2001-1211/02-0007

synlig fra vejen, og når henses til at den placeres i forbindelse med en eksisterende markvej, meddeler Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte med den nu ændrede beliggenhed som fremgår af vedlagte luftfoto. Tilladelsen meddeles på vilkår at dækslerne farves sorte.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

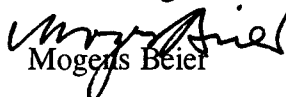
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

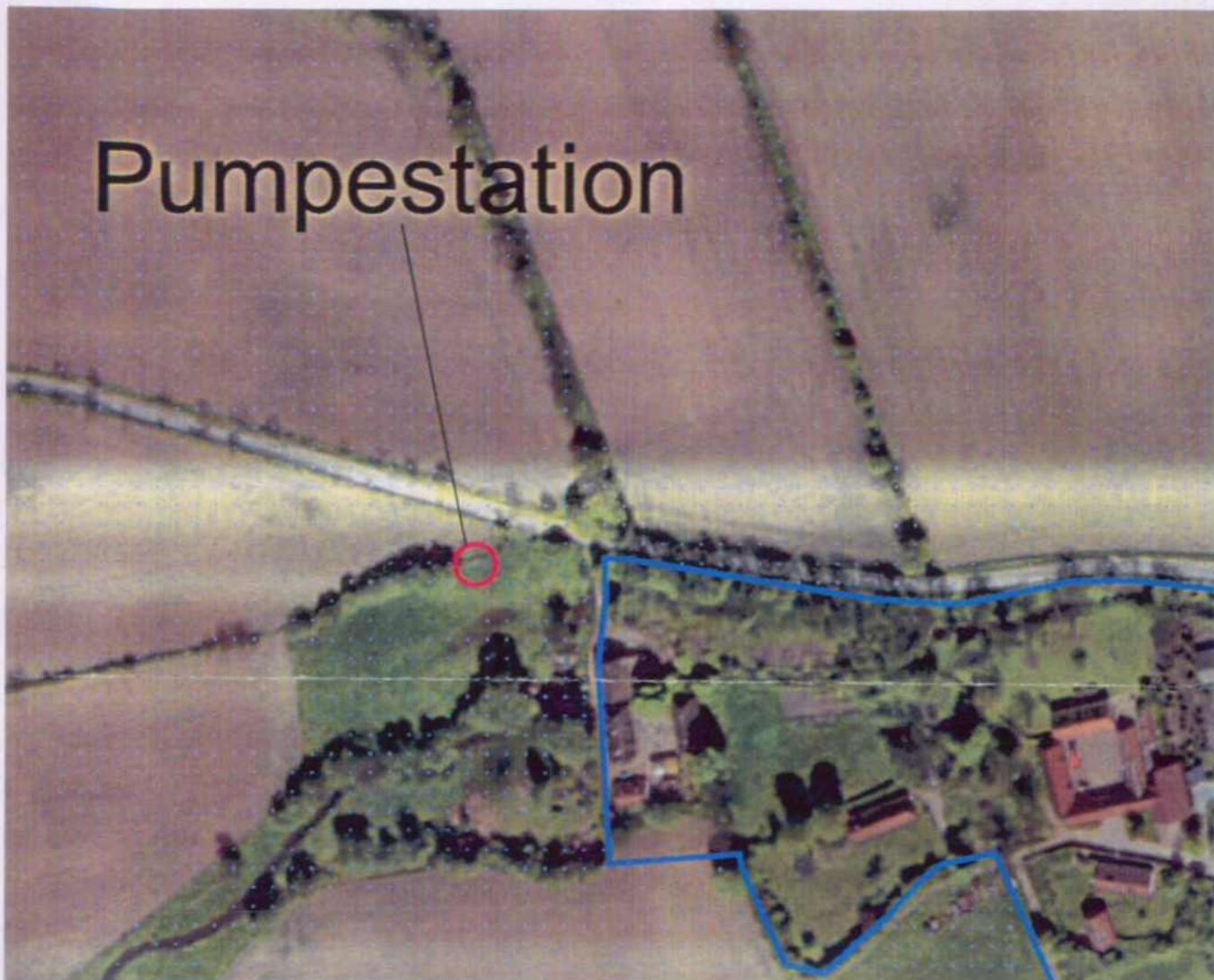

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Jens Arne Sørensen, Fulden Byvej 13, 8330 Beder
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-751-4-01)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Søren Højager, Mejløvænget 4, 8381 Mundelstrup
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 111, 8220 Brabrand
Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af Nævnet, Jan Fredin, St. Torv 10, 8000 Århus C

● Pumpestation på matr. nr. 6 a, Fulden By, Beder

Pumpestation

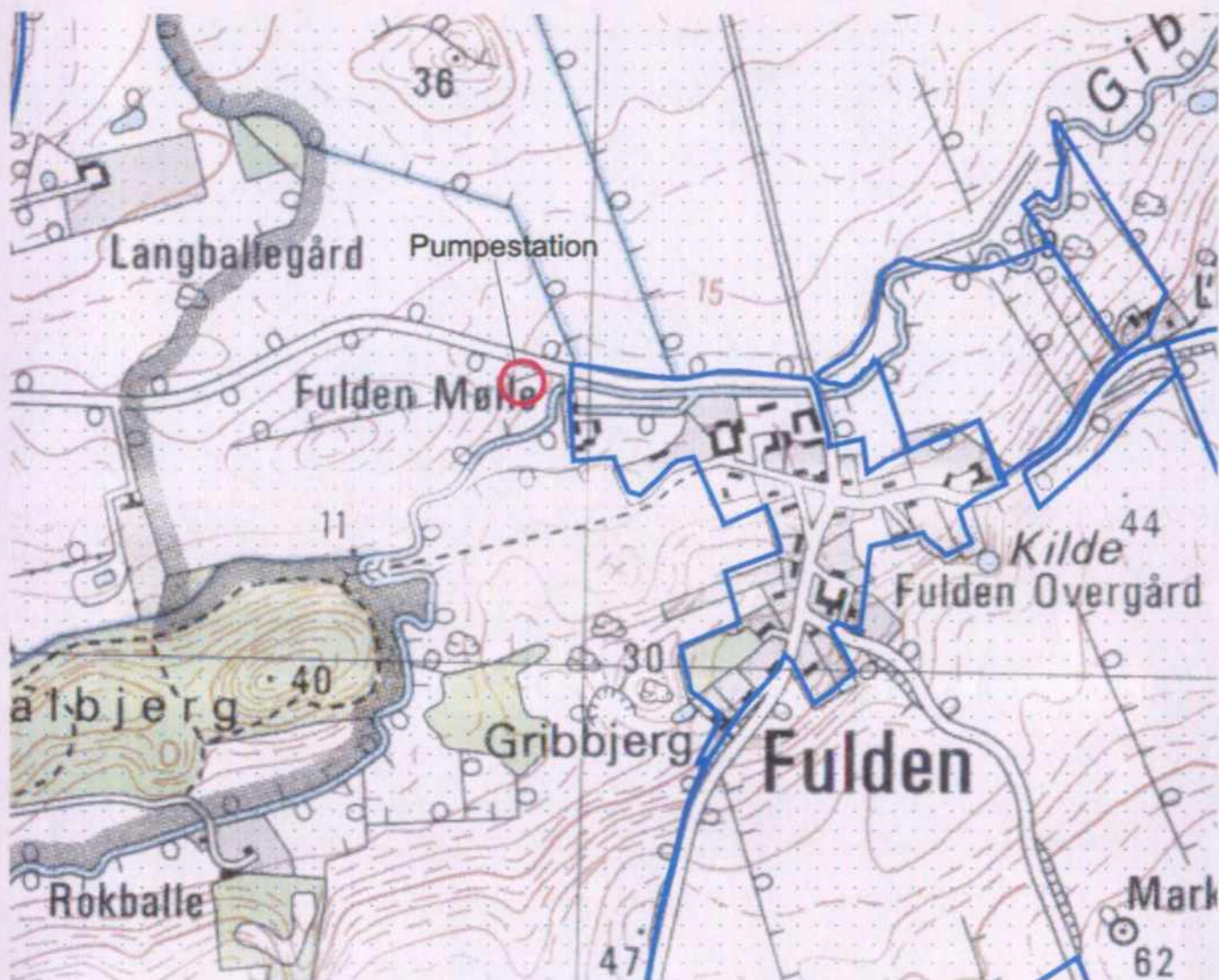

100 0 100 200 Meters

■ Fredning

Pumpestation på matr. nr. 6a, Fulden By, Beder

 Fredning

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyλλandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 12. oktober 2020

FN-MJØ-082-2020. Drikkested/vandingssted til kreaturer i Giber å

Fredningsnævnet modtog den 23. juli 2020 Aarhus Kommunes udtalelse om en ansøgning om at etablere et drikkested/vandingssted til kreaturer i Giber å på matr.nr. 10a Fulden By, Fulden. Ejendommen ejes af Erik Jakobsen.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 23. november 1979 om fredning af arealer omkring Fulden. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men den tilsigter især af hensyn til de landskabelige værdier i området og i øvrigt af hensyn til de videnskabelige og pædagogiske interesser for så vidt angår geologi, plantevækst og arkæologi, der er knyttet til området, at bevare området i dets tilstand på fredningstidspunktet og at forbedre offentlighedens rekreative udnyttelse af området. Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at arealerne må anvendes som hidtil, således at almindelig landbrugsdrift på de eksisterende landbrugsarealer kan fortsætte. Fredningen er ikke til hinder for, at der foretages sædvanlige driftsomlægninger, eller at hidtil dyrkede arealer overgår til græsning. Vandløb og andre vandarealers tilstand skal bevares. Der må således ikke foretages foranstaltninger, der ændrer vandstanden, vandløbenes forløb eller breddernes karakter, bortset fra normal vedligeholdelse og oprensning. Der må ikke foretages terrænændringer.

Aarhus Kommune har oplyst, at drikkestedet ønskes etableret et sted ved vandløbet, hvor der er flad vandløbsbrink, og hvor der dermed laves minimal skade af brinken. Drikkestedet etableres ved at udlægge sten og grus på flad vandløbsbrink, og det sikres med en fast forkant, som forhindrer dyrene i at træde ud i vandløbet og mindsker tilførslen af sand og jord til vandløbet. Det bliver ca. 1½ meter bredt. Giber å er i vandområdeplan 2015-2021 målsat til god økologisk tilstand. En undersøgelse af smådyrsfauna og fisk giver Giber å en god økologisk tilstand. Vandingsstedet kan etableres på brinken af Giber å, uden at vandføringen i vandløbet påvirkes. Vandingsstedet vurderes ikke at være til hinder for, at Giber å opnår den gode økologiske tilstand.

Kommunen har illustreret følgende eksempler på vandingssteder:

Aarhus Kommune har videre taget følgende fotos af det sted i Giber å, hvor vandingsstedet kan etableres, uden at det vil medføre større skade på brinken eller påvirke tilstanden af eng- og mosearealet og vandløbet:

Aarhus Kommune har endvidere oplyst, at det nærmeste Natura 2000-område er område nr. 234, Giber Å, Enemærket og Skåde Havbakker ca. 276 meter fra projektområdet. Projektet vurderes ikke at have negativ indflydelse på de arter og naturområder, der udgør udpegningsgrundlaget, eller på bilag IV-arter.

Aarhus Kommune har anbefalet, at der meddeles dispensation. Ved at lave et vandingssted til kreaturerne sikres det, at de ikke ødelægger brinken ved åen, når de skal drikke. Det vurderes, at vandingsstedet ikke vil påvirke tilstanden i Giber å. Vandingsstedet vil endvidere ikke kunne ses fra de omkringliggende arealer og vurderes derfor ikke skæmmende for oplevelsen af fredningen.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling i Aarhus Kommune har ikke kunnet deltage i den nedenfor omtalte besigtigelse og har derfor skriftligt anført, at foreningen forlader sig på kommunens vurdering af, at et vandingssted ikke vil have nævneværdige konsekvenser for selve vandløbet eller for den terrestriske natur langs brinken. Foreningen ser dog af rent æstetiske årsager helst, at etableringen af en simpel mule-

pumpe overvejes, da den efter foreningens opfattelse vil opfylde samme behov, men være væsentligt mindre iøjnefaldende.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 4. september 2020. I besigtigelsen deltog endvidere Erik Jacobsen og Aarhus Kommune ved Kristiina Mardi. Erik Jacobsen bemærkede, at vandstanden på ejendommen er markant lavere end tidligere, og at han hellere så, at de kommunale tiltag, der er skyld heri, blev ændret. Han vil dog ikke protestere mod løsningen, da det er nødvendigt for afgræsningen.

Fredningsnævnets ministerudpegede og kommunalt valgte medlemmer deltog ikke i besigtigelsen, men har deltaget i sagens afgørelse.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer omkring Fulden betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Afgræsning er i overensstemmelse med fredningens intentioner, og projektet udføres, så det alene får en mindre betydning for en lille del af brinken. På den baggrund og da det på grund af den manglende tilgængelighed med vand på ejendommen er nødvendigt med en anden kilde til drikkevand til de græssende dyr, meddeler fredningsnævnet dispensation.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Søren Bundgaard Poulsen,
2. Erik Jakobsen,
3. Miljøstyrelsen,
4. Aarhus Kommune, sagsnr. 20/061681-1,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Aarhus,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Aarhus,
9. Dansk Botanisk Forening, København,
10. Friluftsrådet, centralt,

11. Friluftsrådet, kreds Århus Bugt,
12. Region Midtjylland,
13. Slots- og Kulturstyrelsen.